

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2015

Making Partnerships Effective Coalitions for Action

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/dcr-2015-en

Zpráva o rozvojové spolupráci 2015

Partnerství jako efektivní akceschopné koalice

Přehled v českém jazyce

Úsilí mezinárodního společenství v oblasti rozvojové spolupráce přineslo za posledních šedesát let hmatatelné výsledky ve snižování chudoby, zlepšování zdraví obyvatel i řešení dalších naléhavých problémů. Pokrok však dosud brzdí roztržičnost aktivit, rozpory mezi prioritami a nekoordinovanost přístupů.

V našem stále více propojeném a globalizovaném světě se zároveň stírají národní hranice a pojem státní svrchovanosti, který byl základem tradičních forem mezinárodní spolupráce, čím dál víc ztrácí na významu.

Potřeba koordinovaného úsilí nebyla nikdy naléhavější. Pod vedením Organizace Spojených národů bylo zformulováno sedmáct ambiciózních, všeobecných a dalekosáhlých cílů udržitelného rozvoje, jichž má být dosaženo do roku 2030. K jejich splnění bude nezbytné zlepšit a rozšířit mezinárodní spolupráci v rámci systému globální správy podpořeného vhodnými mechanismy vzájemné odpovědnosti.

Partnerství jsou výkonným motorem rozvoje

O tom, že partnerství jsou klíčovým prvkem kolektivního úsilí k dosažení cílů udržitelného rozvoje, není sporu. Pojem "partnerství" však zahrnuje různé přístupy, struktury a účely, takže je obtížné až nemožné o nich hovořit obecně.

Cíle udržitelného rozvoje mají sice univerzální charakter a jsou použitelné pro všechny země, zároveň jsou však založeny na respektování různorodosti - kontextů, potřeb, schopností, politik, priorit i dalších aspektů. Mají-li partnerství uzavřená za účelem dosažení těchto globálních cílů přinést žádoucí výsledky, musí se v každém případě řídit prioritami jednotlivých zemí.

V této souvislosti lze uvést tři hlavní principy, které mohou přispět k plnému využití potenciálu partnerství po roce 2015:

- **1 - Odpovědná akce** . Odpovědnost znamená být zodpovědný za svou činnost nebo nečinnost a v případě nečinnosti přijmout možné sankce za nedodržení závazků. Ústředním prvkem rozvojové spolupráce po roce 2015 zůstane odpovědnost vlád, na současných rozvojových partnerstvích se však podílí celá řada zainteresovaných subjektů: národní vlády, parlamenty, občanská společnost, dobročinné spolky, mnohostranné organizace, podniky a řada dalších - mezi nimi v neposlední řadě komunity ovlivněné rozvojovými projekty. Současné rámce definující odpovědnost sice vycházejí ze společných principů efektivity rozvojové spolupráce, zároveň jsou však založeny na uznání, že různé subjekty mohou ke společné rozvojové agendě přistupovat různými způsoby. Toto uznání přispívá k důvěře a vzájemnému respektu, což jsou dva klíčové prvky odpovědnosti. Jak tedy pojmout odpovědnost v kontextu rostoucí složitosti mezinárodní spolupráce? Je třeba nově nastavit vzájemné vztahy odpovědnosti a spojit je s měřitelnými závazky a standardy, které budou neustále revidovány a aktualizovány tak, aby zůstaly relevantní a vyhovující potřebám a aby se

udrželo společné rozhodnutí i politická vůle. Je také nezbytné zajistit, aby všichni partneři byli zastoupeni v řídicích mechanismech a měli možnost se vyjádřit.

- **2 - Koordinovaná a efektivní akce** . S rostoucí rozmanitostí partnerů zapojených do rozvojové spolupráce stoupá potřeba zamezit zdvojení a roztržiténosti aktivit, což jsou problémy, které efektivitu rozvojové spolupráce dlouhodobě ohrožují. K efektivitě činností po roce 2015 může významně přispět, zaměří-li se partnerství na konkrétní problémy nebo sektory jako například zdravotnictví, školství, či udržitelné zdroje energie. To však neznamená, že nejlepším řešením je více větších partnerství. Zkušenost ukazuje, že takový přístup může pokrok spíše brzdit než podporovat. Jednodušší partnerství, v nichž se spojí stávající aktéři a struktury, naopak vedou k menší roztržiténosti a překrývání iniciativ, snazšímu podávání zpráv a nižší administrativní zátěži pro rozvojové země, čímž se zlepšují výsledky i dopad projektů. Partnerství, včetně partnerství uzavřených mezi veřejným a soukromým sektorem, mohou také pozvednout rozvojová řešení na náležitou úroveň, když rozšíří jejich záběr na velký počet příjemců, což obvykle není v silách jednotlivých vlád, podniků či dobročinných organizací. V neposlední řadě mají pak partnerství díky silnému a rozhodnému vedení dynamiku nutnou k řešení složitých rozvojových otázek, udržení správného směru a mobilizaci potřebných lidských a finančních zdrojů.
- **3 - Akce opřena o zkušenosti** . Reforma světové rozvojové spolupráce za účelem řešení současných rozvojových problémů vyžaduje změnu chování i myšlení. K takové změně je nezbytně nutný dialog a učení se ze zkušeností. Tato zpráva obsahuje jedenáct případových studií, které představují různé přístupy a zkušenosti s partnerstvím. Všechny však mají jedno společné: důraz na význam využívání zkušeností, sdílení poznatků a odvozování poučení a dobré praxe. Důležitým prostředkem sdílení znalostí, který zemím umožňuje přímo čerpat z cizí zkušenosti a uplatnit dané poznatky ve vlastních politikách a programech, je spolupráce na ose Jih-Jih. K učení se ze zkušeností přispívají mechanismy odpovědnosti, které zlepšují kvalitu rozvojové spolupráce a tak zvyšují její dopad a význam. Tyto mechanismy zahrnují vzájemná hodnocení zaměřená na institucionální rámec, řízení a provádění rozvojové spolupráce, i cykly sledování, podávání zpráv a vyhodnocování, které slouží k neustálé aktualizaci iniciativ.

Partnerství po roce 2015 budou mít nové a proměnlivé role

Dosažení cílů udržitelného rozvoje bude vyžadovat výrazné zapojení mnoha aktérů, mezi nimi:

- soukromého sektoru - pro tvorbu pracovních míst, rozvoj technologií a investice
- občanské společnosti, již se budou partneři rozvojové spolupráce zodpovídat, jež bude trvat na plnění národních i světových závazků a kontrolovat, že veřejné zdroje jsou investovány produktivně a odpovědně.

Z toho vyplývá proměna role vlád, které byly tradičně pokládány za hlavní poskytovatele finančních prostředků na rozvoj.

Politický rámec partnerství po roce 2015

Zpráva o rozvojové spolupráci 2015 se zabývá úlohou partnerství v zajišťování potřebné rovnováhy mezi svrchovaností a subsidiaritou, začleňováním a diferenciací, jakož i soudržností a specializací v zájmu plnění cílů udržitelného rozvoje. Na základě dosavadních zkušeností navrhuje deset faktorů úspěchu, které poskytují rámec pro provádění a sledování iniciativ, díky němuž se partnerství stanou efektivními akceschopnými koalicemi:

1. Zabezpečit vedení na vysoké úrovni.
2. Zajistit, aby partnerství vyhovovala konkrétním okolnostem a vedoucí úlohu v nich měly země.
3. Zamezit zdvojení a roztržiténosti činností.
4. Vytvořit transparentní správní rámec, začleňující všechny aktéry.
5. Vybrat vhodný model partnerství pro řešení daného problému.
6. Dohodnout principy, cíle, implementační plány a vynucovací mechanismy.
7. Vyjasnit role a odpovědnosti.
8. Zřetelně se soustředit se na výsledky.
9. Měřit a sledovat pokrok v plnění cílů.

- 10. Mobilizovat potřebné finanční zdroje a efektivně je využívat.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2015), *Development Co-operation Report 2015: Making Partnerships Effective Coalitions for Action*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2015-en